

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Općinski kazneni sud u Zagrebu, po sucu mr. sc. Oliveru Mittermayeru, kao sucu pojedincu u kaznenom predmetu protiv I optuženika osobe B i II optuženika osobe C, radi kaznenog djela iz članka 216. stavak 1. u vezi stavka 5. i u vezi članka 33. stavka 1. i 2. Kaznenog zakona (u daljnjem tekstu KZ-a), NN .... a povodom optužnog prijedloga Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu broj: K-DO-100/10 od 18. studenog 2010. godine, nakon održane javne glavne rasprave u nazočnosti zamjenice Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu N.A., I optuženika osobe B. uz branitelja uz branitelja po službenoj dužnosti A.B. odvjetnice iz Zagreba i II. optuženika osobe C. uz branitelja oi službenoj dužnosti A.B. odvjetnice iz Zagreba, dana 14. prosinca 2010. godine,

presudio je

I optuženik osoba B. sin J. i D. rođene Š. rođen 01. siječnja 1990. godine, u Zagrebu, gdje i prebiva Trg M. Tita 14/I kat, neoženjen, bez djece, student, bez imovine, nije služio vojsku, neosuđivan, Hrvat, drž. RH,

II optuženik osoba C. sin E. i F. rođene N., rođen 02. siječnja 1990. godine u Zagrebu, gdje i prebiva, Trg M. Tita 14/II, neoženjen, bez djece, student, bez imovine, nije služio vojsku, neosuđivan, Hrvat, drž. RH,

krivi su

što su

- dana 02. studenog 2010. godine u Zagrebu u trgovačkom centru Prečko, nakon što je II optuženik osoba B od osobe A saznala da je on jednom mjesečno i to svake prve srijede u mjesecu ubire iznos od 8.000,00 kuna na ime iznajmljivanja svog lokala u trgovačkom centru Prečko, tu informaciju podijelila sa II optuženikom osobom C i osobom D, sva trojica su se dogovorila da će si prisvojiti taj novac, s kojom namjerom su se 03. studenog 2010. godine u ranim jutarnjim satima, sastali u bistrou u trgovačkom centru Prečko iščekujući osobu A, pa kada je osoba A izašla iz poslovnog prostora, I optuženik osoba B mu je prišla i uvela ga u bistro u kojem su se već nalazili II optuženik osoba C i osoba D, koje su sukladno prethodnom dogovoru, dok su osoba A i I optuženik osoba B pili piće na šanku, krenuli prema osobi A time da je osobu D uhvatila panika zbog čega je pobjegla iz bistrea, a za koje

vrijeme je II optuženik osoba C prišla s leđa osobi A te joj zavukla ruku u unutarnji džep kaputa iz kojeg je uzela samo osobnu iskaznicu koju je odmah odbacila,

- d a k l e, s namjerom započeli, ali nisu dovršili da tuđu pokretnu stvar oduzmu drugom s ciljem da je protupravno prisvoje,

- čime su počinili kazneno djelo protiv imovine – krađom u pokušaju – opisano i kažnjivo po članku 216. stavak 1 u vezi s stavkom 5. KZ-a, te u vezi s člankom 33. stavkom 1. i 2. Kaznenog zakona.

- pa se I optuženiku osobi B. i II optuženiku osobi C na temelju čl. 67. Kaznenog zakona

izriče

UVJETNA OSUDA

te im se na osnovu članka 216. stavka 1. u vezi s stavkom 5. i člankom 33. stavkom 1. i 2. Kaznenog zakona utvrđuje kazna zatvora u trajanju od tri (3) mjeseca svakom optuženiku s time da se ista neće izvršiti ako u roku od jedne (1) godine ne počine drugo kazneno djelo.

Na temelju čl. 122 st. 4 ZKP-a optuženici se u cijelosti oslobađaju obveze naknade troškova kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. do 6. ZKP-a, te snošenja nagrade i nužnih izdataka postavljenog im branitelja.

Obrazloženje

Optužnim prijedlogom Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu broj K-DO-100/10 od 18. studenog 2010. godine, optuženi su I optuženik osoba B i II optuženik osoba C da su počinili kazneno djelo protiv imovine krađom u pokušaju iz članka 216. stavak 1. u vezi stavka 5. i u vezi s člankom 33. stavkom 1. i 2. Kaznenog zakona, a pobliže činjenično i pravno opisano u izreci ove presude.

Izjašnjavajući se o osnovanosti optužbe optuženici su izjavili da se ne osjećaju krivima, te su odmah iznijeli svoju obranu.

U svojoj obrani I optuženik osoba B navodi da joj se osoba A, koju od prije poznaje kao susjeda, slučajno povjerila da svake prve srijede u mjesecu ubire 8.000,00 kuna „na crno“ od iznajmljivanja poslovnog prostora, te je tu informaciju prenio svojim prijateljima sa studija, II optuženiku osobi C i osobi D. Njegove navode u svojoj obrani potvrđuje i II optuženik osoba C, navodeći da su se sva trojica u prvi mah dogovorili da će prisvojiti taj novac slijedećeg jutra (prva srijeda u mjesecu). Obojica optuženika nadalje navode da je slijedećeg jutra I optuženik osoba B prišla osobi A i uvela ga u bistro, gdje su se sukladno dogovoru već nalazili II optuženik osoba C i osoba D, pa dok su osoba A i I optuženik osoba B pili piće na šanku, II

optuženik osoba C i osoba D su krenuli prema osobi A u smislu ranijeg prethodnog zajedničkog dogovora. No uslijed straha i panike osoba D bježi iz bistroa, dok II optuženik osoba C prilazi s leđa osobi A, ali zbog postupka osobe D navodi da je odustao od prvotne namjere protupravnog prisvajanja novca, već je želio samo izazvati incident kako bi upozorio osobu A da ne plaća porez za iznajmljivanje poslovnog prostora. U tu svrhu ipak zavlaci ruku u unutarnji džep kaputa osobe A iz kojeg uzima samo osobnu iskaznicu koju je odmah odbacio. Na opisani način uz obrazlaganje njihovih branitelja u završnim riječima, smatraju da se radi samo o incidentu i da ih se treba osloboditi od optužbe, a u slučaju drukčijeg pravnog stava suda da kod II optuženika osobe C postoji dragovoljni odustanak od kaznenog djela, pa ga treba osloboditi od kazne, a s obzirom na to da kazneno djelo nije niti počinjeno također i I optuženik osoba B treba biti oslobođena prema načelu akcesornosti, budući je bio samo pomagatelj.

U dokaznom postupku u svojstvu svjedoka saslušane su osobe A i D, te osoba A potvrđuje da se povjerila I optuženiku osobi B u pogledu visine najamnine za poslovni prostor, te nije znala što smjera I optuženik osoba B kada ju je pozvala na piće, dok osoba D potvrđuje da je imala prethodni dogovor sa I i II optuženikom osobama B i C poradi krađe novca, ali ju je uhvatila panika, rekla II optuženiku osobi C da odustaje i bježi iz bistroa. Osoba A nadodaje da je osjetila ruku II optuženika **osobe B** u unutarnjem džepu kaputa i vidjela odmah potom kako odbacuje osobnu iskaznicu.

Nakon provedenog dokaznog postupka, ocjenjujući svaki dokaz ponaosob te u korelaciji s analizom obrana optuženih, sud zaključuje da su oba optuženika počinili kazneno djelo krađe iz članka 216. stavak 1. Kaznenog zakona, a koje je kazneno djelo ostalo u pokušaju. Članak 216. stavak 5. Kaznenog zakona izričito propisuje da se kažnjava i pokušaj kaznenog djela krađe, a u vezi članka 33. stavak 1. i 2. KZ-a.

Naime, ne može se prihvatiti obrana II optuženika osobe C da je samo htio izazvati incident, odnosno da je dragovoljno odustao od počinjenja kaznenog djela, budući je osoba D iskazala da mu je rekla da odustaje zbog nastupa straha i panike, jer je II optuženik osoba C i nakon toga poduzeo radnju prilaženja osobi A s leđa, zavlacheći ruku u unutarnji džep kaputa i na takav način manifestirajući izvršenje prethodnog dogovora sa I optuženikom osobom B i osobom D u pravcu prisvajanja novca u iznosu od 8.000,00 kuna. To što slučajno rukom nije zahvatio novčanik s novcem, ili novac, već samo osobnu iskaznicu, koju odbacuje, ne upućuje na dragovoljni odustanak, jer da je htio odustati i eventualno izazvati samo incident nije trebao poduzeti radnju zavlachenja ruke i k tome još u unutarnji džep kaputa, već je mogao samo upozoriti osobu A u svezi neplaćanja poreza. Prema tome radi se o dovršenom pokušaju (izvršenje počiniteljeve radnje), jer je II optuženik osoba C sve učinila prema ranijem dogovorenom planu sa I optuženikom osobom B i osobom D, ali posljedica nije nastupila (nakon dovršetka radnje – zavlachenje ruke u unutarnji džep kaputa ne sprečava nastup posljedice), jer u tom trenutku ne odustaje od zahvaćanja predmeta koje opipava prstima misleći da je to novčanik ili novac već predmet vadi pa kada primjećuje da je to samo osobna iskaznica, odbacuje je, a kazneno djelo krađe ostaje u pokušaju, jer nije uspio zahvatiti novac ili novčanik. U

slučaju da je zahvatio i izvadio novac ili novčanik, radilo bi se o dovršenom kaznenom djelu krađe jer je radnju poduzeo u cilju protupravnog prisvajanja tuđe pokretne stvari – novca (teorija aprehenzije), a da je nakon toga odmah vratio novac radilo bi se o djelotvornom kajanju (članak 216. stavak 4. KZ-a), ali samo pod pretpostavkom da osoba A nije primijetila ili nije osjetila „spretnu“ ruku u unutarnjem džepu kaputa, a što u konkretnom primjeru nije slučaj, jer je osoba A osjetila ruku i primijetila odbacivanje osobne iskaznice.

Sud je također odbio i tvrdnju obrane da bi I optuženik osoba B sudjelovala samo kao pomagatelj, jer je imenovani bitno pridonio počinjenju kaznenog djela (teorija o vlasti nad djelom), jer prenosi povjerljivu informaciju II optuženiku osobi C i osobi D, dogovara sa njima svoju ulogu na način da će sa pozicije poznanstava pozvati osobu A na piće, zapričati je, a sve u cilju da zajedno sa II optuženikom osobom C i osobom D protupravno prisvoji novac u vrijednosti od 8.000,00 kuna. Zapravo njegov doprinos prema svemu sudeći je odlučujući obzirom na podatke s kojima je raspolagao i ulogom poznanika sa osobom A (svojom funkcijom vlada i djelom kao cjelinom, bez obzira što sam izravno ne ostvaruje obilježja kaznenog djela krađe). Prema tome on djeluje kao supočinitelj, a ne kao sudionik – pomagatelj i bez obzira što osoba D u nastupu straha i panike bježi iz lokala, jer on ne zna iz kojih razloga osoba D odlazi i time odustaje od prethodnog dogovora, pa vidi da II optuženik osoba C nastavlja s planom, prilazi s leđa osobi A s poduzimanjem radnje zavlčenja ruke unutarnji džep kaputa. Samim time nema pomaganja u smislu podupiranja glavnog počinitelja u počinjenju kaznenog djela u smislu olakšavanja, ubrzavanja ili intenziviranja, jer pomagatelj nema vlast nad djelom, a I optuženik osoba B upravo ima vlast nad djelom, pa ne dolazi u obzir niti eventualno oslobađanje od krivnje po načelu akcesornosti sudioništva da je kojim slučajem sud i prihvatio dragovoljnost odustanka II optuženika osobe C, a što nije.

Opisanom radnjom, uzročnim nizom i posljedicom te protupravnošću približili smo se i subjektivnom odnosu I i II optuženika prema djelu – njihovoj krivnji kao temelju kaznenopravne sankcije. Njihov motiv – pobuda za počinjenje kaznenog djela je koristoljublje – protupravno prisvajanje 8.000,00 kuna. Njihova mogućnost shvaćanja značenja djela i mogućnost vladanja vlastitom voljom nije dovedena u pitanje, budući u njihovim obranama nema podataka koji bi upućivali na eventualno smanjivu ubrojivost, odnosno neubrojivost. Također njihov intelekt je potpuno očuvan u pogledu shvaćanja obilježja kaznenog djela krađe, koje je samo slučajno ostalo u pokušaju. Optuženici su bili svjesni svog djela i htjeli njegovo počinjenje, pa je kazneno djelo počinjeno s oblikom krivnje koju KZ definira kao izravnu namjeru. Obojica su svjesna svojih radnji (I optuženik osoba B poziva na piće i zapričava osobu A, dok II optuženik osoba C prilazi s leđa osobi A i zavlči joj ruku u unutarnji džep kaputa), a sve u cilju prethodnog dogovora za protupravnim prisvajanjem 8.000,00 kuna. Osim toga postoji i htijenje, jer I optuženik osoba B u odsutnom trenutku niti ne upozorava osobu A da mu netko prilazi s leđa i ne sprečava II optuženika osobu C u njegovoj radnji i cjelokupnom zajedničkom naumu, a II optuženik osoba C ne samo da zavlči ruku u unutarnji džep kaputa osobe A, već opipava predmet misleći da je to novac ili novčanik i upravo tako opipani predmet vadi s ciljem prethodnog zajedničkog dogovora sa I optuženikom osobom B poradi

protupravnog prisvajanja novca. Prema tome kod njih ni u kojem slučaju ne postoji eventualna zabluda o biću ili objektu kaznenog djela.

Svijest I i II optuženika o protupravnosti djela kao trećeg sastojka krivnje na naprijed opisani način također nije dovedena u pitanje. Oni su svjesni da se svojim radnjama sukobljavaju sa pravom i da čine nešto zabranjeno, jer kod kaznenog djela krađe svijest o protupravnosti praktično uvijek postoji (svatko zna da je krađa pravno zabranjena radnja). Putem obitelji, škole, crkve i cjelokupnog društvenog ponašanja od djetinjstva svatko zna da su krađa, ubojstvo, silovanje i dr., pravno zabranjene radnje, pa su optuženici imali i laičku svijest da je njihovo djelo protupravno i zabranjeno (aktualna svijest o protupravnosti), te da se sukobljavaju sa pravnim poretkom. Sigurno znaju da je krađa zakonom zabranjena, pa samim time nema zablude o protupravnosti djela.

Individualizacijom kazne za optuženike sud se rukovodio postizanjem ravnoteže između društvene osude kaznenog djela, utjecajem na optuženike, a time i na sve ostale da se suzdrže od činjenja predmetnog kao i drugih kaznenih djela, utjecajem na svijest građana o pogibeljnosti kaznenih djela i pravednosti kažnjavanja počinitelja, te na takav način osiguranja generalne i specijalne prevencije, ali i uz primjenu retributivnog sadržaja, koji je u konkretnom slučaju minimalan.

Iako su se optuženici dosta približili dovršenju djela i postupali sa najvišim oblikom krivnje uz pobudu koristoljubivosti, ocjena je suda da se i izrečenom uvjetnom osudom i bez izvršenja kazne zatvora može očekivati ostvarenje netom navedene svrhe kažnjavanja. Prevagnule su ipak posebno izražene olakotne okolnosti kako u izricanju kaznenopravne sankcije tako i utvrđivanju visine kazne zatvora, kao što su njihovo dosadašnje uzorno vladanje i usklađenost njihovog ponašanja u pogledu društvenih normi – neosuđivanost, zatim njihova mladost, kao i da se radi o uspješnim studentima, pa bi se moglo zaključiti da se radi o nepromišljenom ekcesu za koji trebaju kazneno odgovarati zbog povrede zaštićenog dobra – imovina, ali ne u pravcu izricanja bezuvjetne kazne zatvora u trajanju od tri mjeseca. Rok kušnje od jedne godine je također primjeren utvrđenoj kazni zatvora (posebni minimum) i očekivanju da se optuženici u ostavljenom roku suzdrže od činjenja kaznenih djela i da se nakon toga uz primjenu instituta rehabilitacije uvjetna osuda izbriše iz kaznene evidencije, kako bi se nakon studija mogli ravnopravno natjecati za svako radno mjesto sukladno svojoj kvalifikaciji.

Temeljem 122 st. 4 ZKP-a optuženici su u cijelosti oslobođeni obveze plaćanja troškova kaznenog postupka, kao i snošenja nagrade i nužnih izdataka postavljenog im branitelja, obzirom da se radi o nezaposlenim osobama, jer bi plaćanjem tih troškova bila dovedena u pitanje njihova egzistencija.

U Zagrebu, 14. prosinca 2010. godine.

Sudac:

mr. sc. Oliver Mittermayer, v.r.

UPUTA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude stranke imaju pravo žalbe u roku od osam (8) dana od dana primitka pisanog opravka. Žalba se podnosi ovom sudu pisano, u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivnu stranku, a o njoj odlučuje Županijski sud u Zagrebu.

DNA:

1. Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu na broj: K-DO-100/10
2. I optuženik osoba B, Zagreb, Trg M. Tita 14/I
3. II optuženik osoba C, Zagreb, Trg M. Tita 14/II
4. Braniteljica po službenoj dužnosti optuženika, odvjetnica A.B.
5. U spis